

Plan van aanpak

Onderzoek dijk- en dijkwegoverdracht HHNK – gemeente Heerhugowaard

Auteur

Bryony Meijer / Hans Woerlee

Registratienummer

19.1716023 (HHNK)

Registratienummer (Heerhugowaard)

Datum

10-11-20

Versie

3.0

Status

Definitief

Afdeling

Waterveiligheid & Wegen - HHNK / Team Beheer - Heerhugowaard

	Naam	Datum
Vrijgegeven door projectleiders	Bryony Meijer Hans Woerlee	
Geaccepteerd door bestuurlijke opdrachtgevers	Rob Veenman Annette Groot	
Geaccepteerd door interne opdrachtgevers	Gerard de Groot Peter van Drongelen	

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	4
2. Doelstelling	4
3. Beschrijving werkzaamheden.....	5
3.1 Initiatiefase	5
3.2 Definitiefase.....	5
3.3 Ontwerpfase	6
3.4 Besluitvormingsfase.....	6
3.5 Implementatiefase.....	6
4. Afbakening van het project	7
5. Randvoorwaarden	7
6. Organisatie.....	8
6.1 Projectgroep	8
6.2 Stuurgroep	8
6.3 Overige betrokkenen	9
8. Projectcommunicatie.....	10
9. Planning	11
10. Financiën.....	11
11. Informatie.....	11
Bijlage 1: Kaart over te dragen wegen en dijken.....	12

1. Inleiding

Het hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) heeft circa 1.300 km wegen in beheer, zowel binnen als buiten de bebouwde kom. Deze wegen maken onderdeel uit van een netwerk waarin ook wegen liggen die in beheer zijn van diverse gemeenten in het beheergebied van het hoogheemraadschap. De gemeente Heerhugowaard heeft delen van dijken in eigendom. Door deze versnipperde beheer- en eigendom situatie is het voor de omgeving niet altijd duidelijk van wie een weg of stuk dijk is en waar bijvoorbeeld een klacht of vraag ingediend moet worden. Ook komt het voor dat een gemeente of HHNK haar mobiliteitsbeleid of ruimtelijke plannen niet optimaal kan uitvoeren omdat niet alle betreffende wegen/dijken in haar beheer zijn. Tevens heeft het hoogheemraadschap de wens zich te richten op haar kerntaken en verantwoordelijkheden op het gebied van waterveiligheid, schoon water en wateroverlast. Daarom wil HHNK waar mogelijk het wegbeheer overdragen aan de betrokken gemeenten. De gemeente Heerhugowaard is gebaad bij heldere beheer van wegen en dijken.

In de gemeente Heerhugowaard beheert het hoogheemraadschap circa 7 km aan dijkwegen. De gemeente Heerhugowaard is eigenaar van ca. 2 km dijk. Het doel is te komen tot een eenduidige beheer en eigendom situatie, zowel met het oog op helderheid voor de burger over de verantwoordelijkheid voor het weg- en dijkbeheer, als met het oog op een eenduidige en transparante financiering daarvan.

Om die reden zijn HHNK en de gemeente Heerhugowaard al een ambtelijk onderzoek gestart voor mogelijke overdracht van het dijkwegbeheer van de betreffende wegen en het eigendom van de betreffende dijken.

In dit plan wordt de voorgenomen aanpak beschreven om tot deze overdracht te komen.

2. Doelstelling

Doel van dit project is duidelijke en eenduidige beheer en eigendom van de dijken en wegen gelegen in gemeente Heerhugowaard. Dit wordt gerealiseerd door zowel de HHW eigendommen van de dijken over te dragen naar HHNK, als de overdracht van de HHNK dijkwegen naar HHW en al hetgeen daartoe behoort of onderdeel van uitmaakt, met de bijbehorende afhandeling van de administratieve en financiële consequenties. Hier kan toe gekomen worden door een besluit van de gemeenteraad Heerhugowaard en het dagelijks bestuur van HHNK.

Gelijktijdig met deze overdracht worden overige achterstallige beheerzaken meegenomen, specifiek is dit de loswal bij de Westdijk, nog in beheer van het Hoogheemraadschap.

3. Beschrijving werkzaamheden

De uit te voeren werkzaamheden zijn ondergebracht in 5 verschillende projectfasen, namelijk de Initiatiefase, Definitiefase, Ontwerpfase, Besluitfase en Implementatiefase. Voor het geheel wordt er een projectgroep samengesteld voor al deze werkzaamheden. Soms wordt een fase afgerond met een bijeenkomst van de stuurgroep waarin de belangrijke project(tussen)resultaten vastgelegd worden. Tussentijds kan de projectgroep de stuurgroep ook bijeen roepen om belangrijke keuzes of beslissingen te nemen. Het goedgekeurde B&W advies Heerhugowaard is de afsluiting van de initiatiefase en wordt gezien als een go moment voor verdere stappen. De stuurgroep zorgt voor de sturing van de volgende fasen.

Op de volgende pagina staat puntsgewijs opgesomd welke werkzaamheden in de verschillende fasen voorzien zijn.

3.1 Initiatiefase

- 1) Opstellen gezamenlijk plan van aanpak (hieronder liggend), waarin opgenomen een uitwerking van alle noodzakelijke werkzaamheden, overlegstructuur, projectcommunicatie en globale planning.
- 2) Vaststellen dat de gemeente en het hoogheemraadschap samen bereid zijn te onderzoeken onder welke voorwaarden het eigendom, beheer en onderhoud kan worden overgenomen., waarbij beide partijen streven naar een goed beheer en onderhoud van de wegen en dijken tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten.

Akkoord B&W Heerhugowaard (go Definitiefase)

3.2 Definitiefase

- 1) Op kaarten/tekeningen vastleggen van de over te dragen wegen en elementen
- 2) Vaststellen beheergrenzen/bepalen standaardprofiel over te dragen weg en dijklichaam conform de "Leidraad Overdracht Dijkwegbeheer", die gezamenlijk wordt gemaakt.
- 3) Kennisdeling vanuit HHNK, eventueel met gezamenlijke bijeenkomst(en) met wederzijdse beheerders voor uitleg / toelichting.
  - a) Toelichting op visie/beleid beheer en onderhoud dijkwegen.
  - b) Toelichting op beheersystemen assets.
- 4) Bepalen van de uitgangspunten voor de beoordeling van de staat van onderhoud op basis waarvan overdracht plaatsvindt.
- 5) Inventariseren en registreren van inspectie- en onderhoudsgegevens van de over te dragen wegen en wegelementen. Hierbij is het belangrijk dat de gemeente Heerhugowaard aangeeft welke gegevens minimaal noodzakelijk zijn voor een goede overdracht. Een visuele schouw kan ook deel uitmaken van deze inventarisatie.
- 6) Inzichtelijk maken van bestaande K&L/zakelijk rechten of andere overeenkomsten.
- 7) Inzicht in huidige aslastbeperkingen en/of verboden
- 8) Aandacht voor het oneigenlijk grondgebruik
- 9) Inzichtelijk krijgen wat de huidige onderhoudstoestand is van zowel de weg als het grondlichaam (waterkering). Aandacht voor de gehele wegconstructie incl. fundering en onderliggende bodemopbouw (veen/klei/zand).
- 10) Inzicht in laatste onderhoudsmaatregelen aan zowel de weg als de waterkering (inspectie gegevens/VBK-projecten).
- 11) Alle beschikbare informatie (onderzoeken, inventarisaties etc.) betreffende de wegen worden aan de gemeente overgedragen. Er is hier veel van bekend. Verwachting is dat hier geen extra onderzoeken nodig zijn. Mocht dit wel zo zijn, dan worden daar onderling afspraken over gemaakt.

- 12) Oude afspraken over beheer/eigendom en onderhoud van wegen en dijken (tussen Gemeente en HHNK) goed formaliseren.

Aan het eind van de definitiefase is inzicht ontstaan in de kwantiteit en kwaliteit van het over te dragen dijklichaam c.q. de weg, inclusief bijbehorende elementen in de gemeente Heerhugowaard.

3.3 Ontwerpfase

- 1) Inventariseren en berekenen kosten voor realisatie gewenste staat van onderhoud.
- 2) Afspraken maken over uitvoering of afkoop van realisatie gewenste staat van onderhoud.
- 3) Inventariseren samenhang dijk- en dijkwegenoverdracht met andere projecten en/of processen HHNK in gemeente Heerhugowaard (bijvoorbeeld gemeentefonds, eigendommen, water)
- 4) De ontwerpfase sluit af met een *businesscase*: Opstellen en gezamenlijk vaststellen van een overzicht van de totale financiële en andere consequenties van de overdracht voor partijen. Deze zal aan de beide besturen worden voorgelegd, de besluiten zullen bepalend zijn of de dijkwegen daadwerkelijk wel of niet worden overgedragen.

Het eindproduct van de ontwerpfase is een businesscase met compleet financieel plaatje.

Besluitvorming stuurgroep (*go/no-go Besluitvormingsfase*)

3.4 Besluitvormingsfase

- 1) Voorbereiden van het bestuurlijke besluit bij gemeente Heerhugowaard en Hoogheemraadschap.
- 2) Besluitvorming in D&H over overdracht van de wegen en dijken.
- 3) Besluitvorming in gemeenteraad Heerhugowaard over overdracht van de dijkwegen en dijken en mogelijk samenhangende projecten.

De uitkomst van de besluitvorming in de besluitvormingsfase kan negatief zijn (geen akkoord op de overdracht) of positief (wel een akkoord op de overdracht). In het eerste geval stopt het project dijk- en dijkwegenoverdracht gemeente Heerhugowaard. In het tweede geval krijgt het project een vervolg middels onderstaande Implementatiefase.

Het eindpunt van de bestuurlijke besluitvorming is het ondertekenen van de "Overeenkomst inzake overdracht van diverse dijken, wegen en weggedeelten buiten de bebouwde kom tussen HHNK en de gemeente Heerhugowaard (art. 18a wegenwet)".

De overeenkomst is tevens het startdocument voor de implementatiefase.

3.5 Implementatiefase

Tijdens de implementatiefase zal een projectplan worden opgesteld waarin de volgende zaken worden opgenomen:

- 1) De planning van de vervolgstappen.
- 2) Opstellen kadastrale perceelinformatie ten behoeve van de kadastrale en notariële overdracht.
  - a) Verzoek om goedkeuring van Gedeputeerde Staten NH i.v.m. de wegenoverdracht.
- 3) Maken planning voor uitvoeren c.q. afkoop van noodzakelijk onderhoud en bepalen datum voor overdracht van beheer en onderhoud.
- 4) Maken afspraken over feitelijke overdracht van beheer- en onderhoudswerkzaamheden (gladheidsbestrijding, openbare verlichting, contracten met derden e.d.).
- 5) Overdragen van alle overeengekomen benodigde en aanwezige data
- 6) Andere werkzaamheden die voor een goede overdracht van belang zijn.

4. Afbakening van het project

Het betreft zowel de overdracht van de dijklicha(a)m(en) in eigendom van de gemeente Heerhugowaard naar het Hoogheemraadschap als de overdracht van alle dijkwegen in de gemeente Heerhugowaard, die momenteel in beheer zijn van HHNK en al hetgeen daartoe behoort of onderdeel daarvan uitmaakt. Deze dijken en dijkwegen zijn weergegeven op de kaart die is opgenomen in bijlage 1.

Daarnaast willen beide partijen oude afspraken over eigendom, beheer en onderhoud van wegen en dijken en kadastrale informatie van dijken en wegen in Heerhugowaard (tussen HHNK en Gemeente) goed formaliseren.

5. Randvoorwaarden

Als basis voor de overdracht gelden de uitgangspunten die genoemd zijn in de " Leidraad Overdracht Dijken en Dijkwegbeheer". In de praktijk zullen de uitgangspunten worden getoetst op praktische haalbaarheid en efficiency.

- 1) De overdracht omvat het eigendom, beheer en onderhoud van de dijkwegen en al hetgeen daartoe behoort of onderdeel daarvan uitmaakt, zoals verhardingen, bermen, fietspaden, voetpaden en trottoirs, bruggen, openbare verlichting (met inbegrip van ondergrondse bekabeling), wegmeubilair en beplantingen (binnen 1 m van de weg). Daarnaast blijft de waterkering, waarop de weg zich bevindt, in eigendom van HHNK.
- 2) De overdracht van eigendom (dijken), beheer en onderhoud wordt – na bereikte overeenstemming en bestuurlijke besluitvorming - vastgelegd in een overeenkomst als bedoeld in artikel 18a van de Wegenwet, welke overeenkomst de goedkeuring behoeft van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland.
- 3) De weg op een waterkering wordt niet de volle eigendom overgedragen, maar er wordt ten behoeve van de gemeente een zakelijk recht van opstal gevestigd voor het hebben van een weg met toebehoren.

6. Organisatie

Voor de uitvoering van het project is een projectgroep opgericht met ambtelijke vertegenwoordigers van HHNK en gemeente Heerhugowaard. Daarnaast is er, waar nodig, bestuurlijk overleg met de wethouder van Heerhugowaard en de portefeuillehouder van HHNK (stuurgroep)

6.1 Projectgroep

In de projectgroep zitten (ambtelijke) medewerkers van alle partijen. De projectgroep komt bij elkaar om de voortgang en acties te bespreken. De leden van de projectgroep zijn verantwoordelijk voor gezamenlijke verdeling van de werkzaamheden, tijdig uitvoeren van acties, bijhouden van de planning en de interne informatie binnen de eigen organisatie¹. Ook het opstellen - en uitwerken - van voorstellen voor de stuurgroep valt binnen de taken van de projectgroep.

De projectgroep bestaat uit de volgende personen:

Naam	Rol	Organisatie	Benodigde uren per jaar (<i>Indicatief</i>) ²
Bryony Meijer	Projectleider	HHNK	
Hans Woerlee	Projectleider/ Wegbeheerder	Gemeente Heerhugowaard	
Elouise Ates	Project assistent	HHNK	
Dick Joustra	Adviseur	Gemeente Heerhugowaard	

6.2 Stuurgroep

Voor de monitoring van de werkzaamheden van de projectgroep, bewaking van de voortgang en het tussentijds bespreken van bestuurlijke vraagpunten stellen HHNK en de gemeente Heerhugowaard samen een stuurgroep in. De projectgroep rapporteert de stuurgroep over de voortgang van haar werkzaamheden. Tevens legt de projectgroep belangrijke keuzes en/of beslispunten voor aan de stuurgroep. In de stuurgroep zitten de volgende personen:

Naam	Rol	Organisatie
Rob Veenman	Portefeuillehouder wegen	HHNK / bestuur
Annette Groot	Wethouder Openbare ruimte	Gemeente Heerhugowaard/ bestuur
Bryony Meijer	Projectleider - secretaris	HHNK
Hans Woerlee	Projectleider	Gemeente Heerhugowaard
Gerard de Groot	Opdrachtgever	HHNK
Peter van Drongelen	Opdrachtgever	Gemeente Heerhugowaard

¹ Dit kan binnen de eigen organisatie in de vorm van een interne projectgroep.

² Dit betreft een indicatie van het aantal benodigde uren per jaar voor het uitvoeren van de projectgroep activiteiten. Daarnaast moet nog rekening gehouden worden met uren voor inhoudelijke uitwerking of interne afstemming.

6.3 Overige betrokkenen

Naast de projectgroep en de stuurgroep zijn bij dit dijk- en wegenoverdracht project nog meer personen betrokken. Deze mensen worden op basis van hun werkveld en/of expertise op afroep bij het project betrokken. Op voorhand is een redelijke inschatting te maken van de verschillende benodigde expertises in dit project, maar onderstaande lijst is niet als uitputtend bedoeld. Wel is het zo dat de hieronder genoemde personen door de respectievelijke projectleiders geïnformeerd worden over hun gevraagde medewerking aan het project zodat zij reeds op de hoogte zijn.

Naam	Rol	Organisatie
Laurens van der Vlist	Netwerkbeheerder	HHNK
Shane Kleyhorst	Communicatieadviseur	HHNK
Monique Kroon	Assetmanager veilige (vaar)wegen	HHNK
Jozina Olthof	Juridisch adviseur	HHNK
Sacha Baars	Grondzaken	HHNK
Richard van Diepen	Vergunningen	HHNK
Marcel Ursem	Financieel adviseur	HHNK
Kevin Mouthaan	Objectbeheerder wegen	HHNK
Rene Langedijk	Gebiedsbeheerders	HHNK
Patrick Limburg	Objectbeheerder groen	HHNK
Jörgen van Westrop	Objectbeheerder kunstwerken	HHNK
Fred Wildenburg	Beheer verkeer & vervoer	Gemeente Heerhugowaard
Wim Walgers	Juridisch adviseur	Gemeente Heerhugowaard
Cor Konijn	Grondzaken	Gemeente Heerhugowaard
Stefan Zamurovic	Areaalbeheer data / gegevensbeheer	Gemeente Heerhugowaard
Rob Zweekhorst	Groenbeheerder	Gemeente Heerhugowaard
Wilfred de Ruijter	Beheerder Kunstwerken	Gemeente Heerhugowaard
Harry Mars	Communicatieadviseur	Gemeente Heerhugowaard
Ko Wever	Financieel adviseur	Gemeente Heerhugowaard

8. Projectcommunicatie

Communicatie is een verantwoordelijkheid die bij de projectgroep hoort. De projectgroep zorgt ervoor dat de doelstellingen van het project ondersteund worden met efficiënte communicatie. Hiertoe hanteert de projectgroep een communicatiestrategie die gebaseerd is op het factor C gedachtengoed, een beproefde communicatieaanpak in overheidsland. De factor Communicatie wordt daarmee geïntegreerd in de projectaanpak. Dit betekent dat er per projectfase gezamenlijk - en ondersteund door een strategisch communicatieadviseur - een factor C sessie gehouden wordt waarin een krachtenveldanalyse (K1) wordt gemaakt, een gezamenlijke kernboodschap geformuleerd (K2) en een communicatiekalender (K3) wordt afgesproken.

Bij het opstellen van de communicatiestrategie dient de projectgroep in ieder geval te denken aan de volgende aandachtspunten:

- 1) Zorg voor een goede gezamenlijke communicatie die bestaat uit:
  - a) Overeenstemming over het krachtenveld en welk communicatiebeweging de stakeholders moeten maken (van hun huidige positie naar; "ervan weten", "meedenken", "meewerken" en/of "meebepalen").
  - b) Een gedeelde kernboodschap.
  - c) Een gezamenlijk uit te voeren communicatiekalender.
- 2) Formuleer gezamenlijk een goede kernboodschap die duidelijk maakt waarom de overdracht van dijken en wegen een logische stap is en welke voordelen er voor de betrokken partijen aan zitten (eenduidig mobiliteitsbeleid, logisch aanspreekpunt burgers, beheer van alle wegen in één hand).
- 3) Sta stil bij de risico's van slechte communicatie, vooral wanneer niet of niet voldoende gecommuniceerd wordt met de ambtelijke en/of bestuurlijke achterban. Bedenk een goede manier om de bestuurders die niet in de stuurgroep zitten toch betrokken en op de hoogte te houden en richt daar de communicatiekalender op in.
- 4) Kies goede natuurlijke communicatiemomenten die gekoppeld zijn aan de projectmijlpalen per fase. Kijk daarbij niet alleen naar communicatiemomenten uit het eigen project, maar ook naar voortgang en resultaat van andere overdrachtsprojecten met andere gemeenten (bijvoorbeeld Alkmaar of Hollands Kroon).
- 5) Voorkom dat te vroeg of te laat gecommuniceerd wordt over resultaat als nog niet alle besluitvorming is afgerond (er kan redelijk wat tijd zitten tussen de ambtelijke overeenstemming en een positieve uitkomst van de besturen).
- 6) Zorg ervoor dat interne communicatie voor externe communicatie plaatsvindt. Betrek (interne) medewerkers bij het proces en zorg voor voldoende draagvlak.

9. Planning

Het project is in 2019 van start gegaan en het streven is het traject inhoudelijk af te ronden voor december 2019 (t/m Ontwerpfase). Om daarna in het eerste kwartaal van 2021 tot bestuurlijke besluitvorming in de gemeenteraad en het D&H te komen. De overige tijd van 2020 kan in dat geval gebruikt worden voor de implementatie (Implementatiefase).

Na de implementatiefase zal de daadwerkelijk overdracht gepland staan op 1 januari 2021, zo mogelijk eerder.

Projectfase	Start	Gereed
1. Initiatiefase	2019	Oktober 2020
2. Definitiefase	Oktober 2020	December 2020
3. Ontwerpfase	December 2020	Maart 2021
4. Besluitvormingsfase	Maart 2021	Juni 2021
5. Implementatiefase	Juni 2021	Oktober 2021

10. Financiën

HHNK en gemeente Heerhugowaard dragen zelf de kosten van de eigen ambtelijke en bestuurlijke inzet. In principe worden de kosten van het leveren van de beschikbare data gedragen door het hoogheemraadschap. HHNK beschikt over veel gegevens en onderzoeken van de wegen. Alle informatie kan gedeeld worden en de verwachting is dat er geen extra informatie nodig is. Mocht het tijdens het project noodzakelijk worden gevonden extra onderzoek te doen (zoals grondboringen, verhardingsonderzoek) dan maken HHNK en Heerhugowaard daar in alle redelijkheid afspraken over. Kosten van de kadastrale overdracht binnen het gehele project van eigendommen zal 50/50 verdeeld worden.

11. Informatie

De data van beheergegevens van de wegen worden van HHNK naar de gemeente Heerhugowaard overgedragen en de beheergegevens van de over te dragen dijken worden van de gemeente Heerhugowaard naar HHNK overgedragen. Alle data die aanwezig is kan geleverd worden.

Gedurende het project zal er documentatie ingewonnen en geproduceerd worden. Tijdens het project zal alle projectdocumentatie opgeslagen en worden via de sharepointsite "Overdracht wegen Gemeente Heerhugowaard" van HHNK. HHNK verzorgt tevens de archivering van de projectdocumentatie in het documenten registratie systeem Corsa en deelt deze met gemeente Heerhugowaard. .

